

NOTĂ INFORMATIVĂ POLITICA FISCALĂ 2023

În urma aprobării finale a politicii fiscale pentru anul 2023, dorim să aducem spre atenția Dvs. următoarele modificări ce urmează a fi implementate cu 01 ianuarie 2023:

Persoanele fizice

- Cota impozitului pe venit rămâne neschimbată - 12%
- Scutirea personală și scutirea pentru persoanele întreținute rămân neschimbate: 27,000 și 9,000 (regula privind pierderea scutirii personale de la 360,000 lei venit impozabil rămâne).
- Persoanele fizice care activează în IT Park sau în regim de taxi pot utiliza scutiile proporțional lunilor de activitate în regimul general de impozitare. *Deci, spre exemplu dacă persoana s-a angajat în luna august într-o companie ce face parte din parcul IT, aceasta va beneficia de scutirea personală și pentru persoanele întreținute pentru perioada de 8 luni și nu o va pierde odată cu angajarea, cum era anterior.* (art. 35¹ CF)
- În cazul înstrăinării unui autoturism care a fost în proprietatea contribuabilului cel puțin 3 ani, creșterea sau pierderea de capital nu va fi recunoscută în scopuri fiscale, cu excepția autovehiculelor de colecție de interes istoric sau etnografic. (art. 40 alin. 5¹ CF)
- Pentru persoanele fizice care doresc să depună cerere privind restituirea impozitului pe venit plătit în plus, o vor putea face deja, începând cu 1 mai, cu excepția cazului în care persoana fizică intenționează să își schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova.

Persoanele fizice ce desfășoară activitatea independentă în domeniul comerțului cu amănuntul din 1 iulie 2023:

- Se majorează pragul venitului permisibil într-o perioadă fiscală de la 600,000 lei până la **1,200,000 lei** .
- Utilizarea echipamentului de casă și control conectat la **Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor”** devine obligatoriu.
- Impozitului pe venit va fi calculat de către Serviciul Fiscal de Stat, prin urmare prezentarea declarației **nu este obligatorie**.
- Achitarea impozitului la buget se va realiza în rate, trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune. Astfel, în trimestrele I–III se achită 1% din vânzările trimestriale, dar nu mai puțin de 750 de lei pe trimestru. În trimestrul IV se recalculează suma impozitului pe venit aferent perioadei fiscale, cu stabilirea diferenței aferente impozitului pe venit corespunzător vânzărilor efectuate pe parcursul anului fiscal și suma impozitului pe venit calculată pentru trimestrele I–III.

Exemplu 1:

Fie că din activitatea independentă pe parcursul anului 2023 a fost generate următoarele venituri:

<i>Trimestru</i>	<i>Suma venitului, lei</i>
I	70 500
II	79 200
III	50 900
IV	191 300
Total	391 900

Astfel pe parcursul anului 2023 veți avea obligația de a plăti un impozit pe venit:

<i>Tr.</i>	<i>Data limită de achitare</i>	<i>Valoarea impozitului pe venit, lei</i>
I	25.04.2023	$750 = \max(1\% \cdot 70500; 750)$
II	25.07.2023	$792 = \max(1\% \cdot 79200; 750)$
III	25.10.2023	$750 = \max(1\% \cdot 50900; 750)$
IV	25.01.2024	$1627 = \max((3000 - 750 - 792 - 750) ; (391\ 900 \cdot 1\% - 750 - 792 - 750))$

Activitatea economică (persoanele juridice, întreprinzători individuali, gospodăriile țărănești, persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății):

- SRL-uri și SA-uri - întreprinderi micro, mici sau mijlocii (conform criteriilor determinați în ultima zi a anului calendaristic potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) al Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii):
  - a) au cel mult 249 de salariați;
  - b) realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau dețin active totale de până la 100 de milioane de lei.

Astfel, dacă compania dumneavoastră se include în această categorie pentru anii **calendaristici 2023-2025** (prevederile nu se aplică asupra rezidenților zonelor economice libere, rezidenților Portului Internațional Liber Giurgiu-lești, rezidenților Aeroportului

Internațional Liber Mărculești, agenților economici care desfășoară activități financiare și de asigurări care se atribuie la secțiunea K a Clasificatorului activităților din economia Moldovei), aceasta va ține cont de următoarele:

1. achitarea impozitului pe profit nu se va mai efectua până la 25 martie a anului următor, dar se va realiza, până la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost plătite dividende din profitul obținut în perioadele fiscale 2023–2025 inclusiv;
2. nu se achită impozitul pe profit în avans (sume egale cu 1/4 din impozitului pe profit al anului precedent nu mai târziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului calendaristic) dar vor face achitarea acestuia, după ce au fost achitate dividendele din profit;
3. suma impozitului pe profit spre achitare pentru perioadele fiscale 2023-2025 se determină prin aplicarea proratai față de suma impozitului pe venit calculat pentru perioada fiscală din venitul impozabil aferent perioadei fiscale respective. Cu alte cuvinte, suma impozitului pe profit, va fi achitată în concordanță cu valoarea dividendelor achitate.

Prorata se aproximează, conform regulilor matematice, până la două semne după virgulă și se determină prin aplicarea următorului raport:

- a) la numărător se indică valoarea dividendelor distribuite/achitate (înainte de reținerea impozitului pe venit conform art. 90¹ și 91);
- b) la numitor se indică valoarea totală a profitului net reflectat în situații financiare pentru perioada fiscală din care se distribuie/achită dividende.

Exemplul 2:

Conform datelor declarației privind impozitul pe venit pentru anul 2023, entitatea a calculat cheltuieli aferente impozitului pe venit în cuantum de 632,932 lei.

După încheierea exercițiului financiar 2023, fondatorii au decis repartizarea profitului net obținut în mărime de 3,450,500 lei în modul următor:

- 250,200 lei – acoperirea pierderilor anilor precedenți;
- 700,300 lei – crearea rezervelor obligatorii;
- 2,500,000 - repartizarea sub formă de dividende.

Conform procesului verbal al adunării fondatorilor, repartizarea dividendelor va avea loc pe parcursul anului 2024, la cererea acestora.

Efectiv s-au repartizat dividende la următoarele date:

- 01.04.2024 – 1,200,500 lei;
- 06.06.2024 – 750,800 lei;
- 25.09.2024 – 520,900 lei;
- 15.11.2024 – 27,800 lei.

Cum se va calcula și care vor fi termenele și cuantumul impozitului pe profit aferent anului 2023?

<i>Data limită de achitare</i>	<i>Valoarea impozitului pe venit, lei</i>	<i>Formula de calcul</i>
25.05.2024	221,526.20	$(1,200,500/3,450,500)*632,932$
25.07.2024	139,245.04	$(750,800/3,450,500)*632,932$
25.10.2024	94,939.80	$(520,900/3,450,500)*632,932$
25.12.2024	6,329.32	$(27,800/3,450,500)*632,932$
Total	462,040.36	x

- Veniturile din tranzacțiile economice cu fondatorii sau alte persoane interdependente efectuate la preț mai mic decât prețul de piață **se ajustează în scopuri fiscale la prețul de piață.** (art. 21, alin. (6) CF)
- Valoarea mijloacelor fixe a fost majorată de la 6,000 lei la **12,000 lei.** (art. 26¹ CF)
- Întreprinderile mari (care au peste 249 de salariați și realizează peste 100 de milioane de lei sau dețin active peste 100 de milioane) **pentru primul an** de punere în funcțiune a mijlocului fix **pot calcula suma amortizării în scopuri fiscale în mărime ce nu poate depăși 50%** din costul acestuia. Iar pentru următorii ani de utilizare, amortizarea va fi calculată ca raportul din valoarea neamortizată și durata de funcționare utilă rămasă. (art.26, alin (6¹) CF). Prevederile date nu se aplică agenților economici care desfășoară activități financiare și de asigurări prevăzute în secțiunea K a CAEM.
- Valoarea nominală maximală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare, a fost majorată de la 55 de lei la **70 lei.**

Reținerea impozitului la sursa de plată

- Reținerea impozitului pe venit (cu excepția cazului prezentării certificatului de reședință fiscală, necesar la aplicarea tratatelor de evitare a dublei impuneri) a devenit obligatorie la prestarea serviciilor de consultanță sau de management din orice domeniu de către nerezidenți, **indiferent de locul prestării lor.** Astfel, dacă un furnizor din România, ne va presta servicii de consultanță financiară, fără a fi prezent în Republica Moldova, aceste venituri cad sub incidența impozitului pe venit în Moldova (*totuși, la prezentarea certificatului de reședință fiscală obligațiunea reținerii impozitului pe venit la sursa de plată în suma de 12%, **dispare, în baza convenției de evitarea dublei impuneri dintre România și RM).*** Pentru alte servicii prestate prin intermediul Internetului, prezența fizică în Republica Moldova rămâne obligatorie.
- Băncile, asociațiile de economii și împrumut, precum și emitenții de valori mobiliare corporative vor reține deja un impozit în mărime de 7% (*dar nu 3%*) din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente.
- Din veniturile sub formă de dobânzi și/sau creștere de capital (*50% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital*

suportate pe parcursul perioadei fiscale) de la valorile mobiliare de stat obținute de către persoanele fizice se va reține un impozit în mărime de 12%.

Taxa pe valoarea adăugată

- Achitarea TVA aferent importului de servicii, **utilizat pentru livrări impozabile, nu mai este obligatoriu**. Astfel, începând cu 2023, companiile plătitoare de TVA înregistrează doar obligațiunea de a declara TVA-ul aferent importului de servicii la calcularea TVA-ului pentru livrări și TVA-ul aferent importului de servicii în cont. Pentru agenții economici care nu sunt plătitori de TVA și importă servicii, obligativitatea **declarării și achitării** TVA rămâne. Conform acestor modificări, agenții economici care se ocupă sistematic cu exportul vor obține unele „privilegii”, întrucât nu vor mai avea **obligațiunea de a achita** TVA, ci doar de-al declara. Termenul obligației fiscale privind calcularea TVA aferent importului de servicii va fi data importului sau data achitării serviciului, inclusiv a plății în avans, în funcție de ce a avut loc mai înainte. *Totodată, se așteaptă a fi introduse modificări în modul completării Declarației privind TVA (Forma TVA12).*

Exemplul 3:

La data de 05.01.2023, entitatea plătitoare de TVA, a primit un invoice de la o companie ce prestează servicii de publicitate, în cuantum de 1,250 USD (cursul oficial 19.1602). Care va fi obligațiunea de plată a TVA, dacă toate procurările (inclusiv serviciile de publicitate) sunt destinate livrărilor impozabile, volumul total al livrărilor este de 236,500 lei (la cota 20%), și cel al procurărilor – 112,100 lei (la cota 20%). TVA destinată trecerii în cont din perioada anterioară – 8,250 lei.

Care va fi obligațiunea de plată a TVA pentru ianuarie 2023?

$236,500 \cdot 0.2 + 1,250 \cdot 19.1602 \cdot 0.2 - 112,100 \cdot 0.2 - 1,250 \cdot 19.1602 \cdot 0.2 - 8,250 = 11,839.95$ (lei).

Care va fi obligațiunea de plată a TVA pentru ianuarie 2023 dacă toate vânzările au fost la cota 0%?

$1,250 \cdot 19.1602 \cdot 0.2 - 112,100 \cdot 0.2 - 1,250 \cdot 19.1602 \cdot 0.2 - 8,250 = -30,670$ (lei).

- Începând cu 1 ianuarie 2023, a fost introdus dreptul spre restituire a TVA-lui din cont (debit TVA) nu doar agenților economici care livrează la cote reduse sau efectuează export, dar și celor care documentează tranzacțiile prin intermediul e-Factura și/sau bonuri fiscale emise prin echipamente de casă și control. Spre restituire vor fi admise doar sumele din contul TVA, formate din 1 ianuarie 2023 (art. 101⁶).

- Alimentarea cu apă, canalizarea pentru bunurile cu destinație locativă au devenit livrările scutite de TVA cu drept de deducere (din art. 103 au fost transferate în art. 104).
- Conform ajustărilor art. 103 CF, scuterele cu motor electric de la poziția tarifară 871160900, precum și deșeurile și resturile din fontă, etc. nu vor mai face parte din livrările scutite de TVA.
- În cazul refacturării cheltuielilor compensate în favoarea persoanelor fizice, emiterea facturii fiscale nu este obligatorie, aceasta urmând să fie emisă doar la solicitarea persoanei fizice. (art. 117¹ CF)
- Pentru livrări de mărfuri documentate prin avize de însoțire a mărfurilor în cazul utilizării e-facturii, furnizorul are dreptul eliberării facturii fiscale în termen ce nu poate depăși 10 zile calendaristice ale lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin avizele respective. (art. 117¹ CF)

Prezentarea electronică obligatorie a declarațiilor fiscale

- Orice persoană juridică, orice agent economic (inclusiv GȚ, ÎI) este obligat să prezinte dările de seamă, în mod obligatoriu, electronic.
- Persoanele fizice care vor dori să doneze 2% din impozitului pe venitul în scopuri caritabile din 01 ianuarie 2023, vor fi obligați să prezinte declarația privind impozitul pe venit în varianta electronică. (art. 187 CF)

Noile coduri IBAN pentru achitarea impozitelor și taxelor

- A fost aprobat [OMF126/2022 \(legis.md\)](#) privind modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezoreria al MF în 2023. Prin urmare, recomandăm verificarea conturilor IBAN la efectuarea transferurilor a impozitelor și taxelor.

Prețurile de transfer intră din vigoare din 1 ianuarie 2024

- Capitolul 8 al titlului V se va completa cu art. 189¹, care prevede o regulă generală antiabuz, prin care permite Serviciului Fiscal de Stat să nu ia în considerare sau să recalifice o tranzacție/acțiune care reflectă o altă situație sau conținut economic decât cel pretins de contribuabil. O desfășurare mai exactă a prevederilor acestui articol, urmează să le publicăm separat.